

ISKOLAI ÉS GYERMEKKÖNYVTÁRAK

A CSEH ISKOLAI KÖNYVTÁRAK ELMARADOTTSÁGÁNAK MEGSZÜNTETÉSÉÉRT

KVAPIL, J.: Pro školní knihovny.
= Čtenář. 13.roč. 1961. 11.no. 250-251.p.
Csehorzági iskolai könyvtárakról.

A cikk szerzője, a náchodi járási nemzeti bizottság oktatási- és művelődésügyi osztályának vezetője, beszámol a járás területén lévő iskolai könyvtárak helyzetéről; megállapítja, hogy jóllehet az iskolai könyvtárak élén tulnyomórészt cseh irodalomszakos tanárok állnak, a tanulók illetve tanárok könyvtárának állapota egyáltalán nem kielégítő. Ezek a könyvtárak szinte megmerevedtek a második világháború előtti állapotukban és mind a könyvvállomány összetételét, mind a könyvtári technikát illetően messze maradnak le az egységes könyvtárhálózat más könyvtárai mögött.

Ennek fő okát abban látja, hogy az iskolai könyvtárakat technikai szempontból elavult és nevetségesen szakszerűtlen rendelkezések alapján igazgatják; feltűnő pld. hogy e téren még nem léptették életbe a könyvtárügyi törvény idevágó rendelkezéseit.

Jó kísérletnek látszik a prágai Állami Komensky Pedagógiai Könyvtár kezdeményezése az iskolai könyvtárakat szolgáló egységes kézikönyv kiadására. Ennek a tervezetnek az alapján folyt le, 1961. augusztus 24-26-án a náchodi szeminárium, melyre a kilenc évfolyamos körzeti általános iskolák könyvtárainak dolgozóit hívták meg. A szemináriumon:

1. részletesen megismertették a könyvtárosokat az 1959. VII. 9-én kelt könyvtárügyi törvénnyel,*
2. rámutattak a tervszerű és rendszeres állománygyarapítás szükségességére,
3. bemutatták az állományfeldolgozás azon elveit, amelyeket a fentebb említett tervezet tartalmaz,
4. ismertették az olvasószolgálat új formáit és módszereit.

A szeminárium résztvevői egyöntetűen elhatározták, hogy 1965-ig iskolájukban mintaszerű könyvtárat hoznak létre és instruálni fogják a járás többi iskolai könyvtárának dolgozóit is. (PS)

* A törvény teljes szövegét a Könyvtári Figyelő 1959. évi 9. száma közli. (28-32. p.). A törvény jelentőségéről alapos ismertetést és elemzést ad J. Lipovsky cikke. (Magyarul megj.: Könyvtári Figyelő. 1960. 4/6. sz. 1-10. p.)

"AUDIO-VIZUÁLIS" BERENDEZÉSEK A NOVOSZIBIRSZKI GYERMEKKÖNYVTÁRBAN

BERDNIKOV, A.: "Govorjascsaja"
kniga. = Bibliotekar' (Moszkva). 1961. 11.
no. 47-48.p.
"Beszélő" könyv. - Audio-vizuális be-
rendezések a novoszibirszki gyermekkönyv-
tárban.

A novoszibirszki Megyei Gyermekkönyvtárban egy függőleges tárlót állítottak fel, arra könyveket erősítettek és a tárlóban magnetofont rejtettek el. A könyv kinyitáskor működésbe lép a magno, és a könyv "beszél-

ni" kezd önmagáról. Miután elmondta a szalagra vett szöveget, önműködően kikapcsolja a magnetofont. Ha az olvasónak tetszik a könyv, a kölcsönzűben kikérheti, elolvashatja.

Ez volt a könyvtárban megindított "gápesítés" kezdete. Azóta tovább haladtak és a könyvtár előcsarnokában könyvismertetések tartanak mikrofonon a könyvtár legfrissebb anyagáról. Tájékoztatják a látogatókat a könyvtárban rendezendő könyvanketről, irodalmi estekről stb. Fejhallgatók segítségével az olvasóteremben is meghallgathatók magnetofonszalagra vett érdekes könyvtári vonatkozású szövegek.

A könyvtár most szervezi fonotékáját, melynek állományában az iskolások számára irt rádiójátékok, a helybeli Kjusági Színház előadásainak és a gyermekírók műveinek hangfelvételei lesznek. A tanulók esztétikai nevelésének érdekében előadásokat vesznek szalagra a nagy zeneszerzőkről - Glinkáról, Borodinnról, Rimszkij-Korszakovról és másokról és hangversenyeket is közvetítenek számukra.

A könyvtár most kísérletezik a diafilmek "hangosításával". Erre a célra kombinálják a filmeszkópot, a vetítőlámpát és a magnetofont. A könyvtár legmerészebb álma azonban a "beszélő térkép", amely a kommunizmus építése husz éves tervének nagy építkezéseiről adna képet a nézőnek, illetve hallgatónak. (PS)

KÓRHÁZI KÖNYVTÁRAK

EGY ANGLIAI ELMEGYÓGYINTÉZETI KÖNYVTÁRRÓL

ALDRICH STAGG, Lorna: Saxondale: a mental hospital library. = Libr. Ass. Rec. 63.vol. 1961. 7.no. 248-253.p.
A saxondale-i elmeógyógyintézet i könyvtár.

A saxondale-i 1000 ágyas elmeógyógyintézetben - részben az ápoltak, részben a kb. 400 főt kitevő orvosi kar, ápoló- és ad-

minisztratív személyzet szolgálatában 93 000 kötetes könyvtár működik.

Az állomány összetételét a betegek olvasási kedvének felkeltése és fenntartása szabja meg. Nagy keresletnek örvendenek a képes könyvek és a humoros tartalmu irodalom. Ezek a legalkalmasabbak a depresszióban szenvedő betegek olvasási érdeklődésének felkeltésére. Az intézetnek járó sok folyóirat és napilap is ezt a célt szolgálja.

Fontos szerepet töltenek be az állományon kívüli folyóiratok, magazinok és könyvek is. A környék könyvtárai összegyűjtik olvasóik használaton kívüli folyóiratait, magazinjait s az elmeógyógyintézet betegeinek rendelkezésére bocsátják. Sokféle célt szolgálnak ezek az ápoltak körében: a bennük lévő képeket lerajzolhatják vagy lefesthetik, horgolási, kötési minták találhatók bennük, s a belőlük kivágott képekből albumok állithatók össze. A könyvtárakból kiselőjelezett megfelelő könyvekből pedig a kórtermekben állítanak össze kis kézikönyvtárakat; ezeket főként azok a betegek használják, akik nem tudják félénkségüket leküzdeni s nem merik a könyvtárat igénybe venni.

A könyvtár a hét minden napján egész nap nyitva van. A betegek a könyveket ugyanugy vehetik ki, mint más könyvtárakból. A fekvő betegek ellátása végett a könyv-